

Motion till riksdagen 2020/21:2579

av **Camilla Waltersson Grönvall och Ulrika Heindorff (båda M)**

IB-elevers rättigheter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om omvandlingen av poäng från studier vid International Baccalaureate (IB) och European Baccalaureate (EB) till meritvärde och de problem detta utgör för de berörda studenterna och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

International Baccalaureate (IB) är en utbildning på gymnasial nivå. Utbildningen har en internationellt definierad standard med höga kunskapskrav. Universitets- och högskolerådet (UHR) beslutade 2016 att förändra reglerna kring hur IB-betyg omvandlas. Det innebär att IB-studenters betyg den 1 januari 2017, relativt sett, blev mindre värda i det svenska betygssystemet än vad de tidigare varit och jämfört med hur utbildningen värderas i andra länder.

Detta riskerade att få som resultat att en ökad andel svenska elever valde bort IB-programmet av oro för att inte få samma möjligheter att bli antagna till universitet eller högskola på samma villkor som gäller för studenter från något av de nationella gymnasieprogrammen. Allt fler svenskar bor under kortare eller längre perioder i andra länder.

Efter att detta uppmärksammats och påtryckningar skett beslutade UHR:s styrelse den 31 maj 2018 att revidera föreskrifterna för omräkning av utländska gymnasiebetyg. Dessa föreskrifter tillämpades för första gången under det nu gångna skolåret, dvs läsåret 2019/20. Syftet med förändringarna var att ge likvärdiga förutsättningar för alla sökande, oavsett varifrån man fått sin gymnasieexamen och bygger bland annat på statistik för 2016 och 2017 från Skolverket och antagningssystemet. Erfarenheter från förra årets antagningar för elever från finska gymnasieutbildningar har vägts in. För sökande med IB-examen innebär förändringen dock bara något gynnsammare förutsättningar inför kommande antagningar till högskoleutbildning. Detta räcker dock inte.

Olika metoder behöver användas för att IB-eleverna ska bli behandlade på ett rättvist sätt.

För de ungdomar som bor och studerar utomlands är IB-programmet ett bra och populärt program. Genom att inte värdera IB-betygen rättvist och i enlighet med hur andra länder värderar dem riskerar vi inte bara att försvåra dessa elevers vidare studiemöjligheter i Sverige. Risken är också att de istället väljer att fortsätta sin högre utbildning i något annat land, vilket ur ett svenskt perspektiv skulle riskera att leda till ett kompetenstapp i vårt land.

Tidigare statistik har visat att endast 75 procent av IB-eleverna nått godkänt och fått ett diplom, medan 95 procent av naturvetarelever klarat godkänt på sin utbildning. Då talade UHR om att konverteringen lett till mer likvärdiga villkor i jämförelsen mellan IB- och naturvetarstudenter, vilket inte stämde. Undertecknade anser att likvärdiga villkor vore att jämförelsen baseras på hela elevgruppen som slutför år 3 på respektive program, oavsett vilket resultat de når. Detta eftersom den ena utbildningen uppenbarligen har mycket svårare examens-/diplomkrav. Förändringarna hittills är alltså otillräckliga.

UHR:s oförmåga att fullt ut beakta IB:s särart går rakt emot hur andra länder agerar. Exempelvis väljer våra nordiska grannländer helt andra vägar som snarare premierar IB-eleverna och ser dem som en tillgång då IB-programmet anses hålla god kvalitet och leverera kunskapsfyllda elever.

Det är, givet att IB är en mycket viktig utbildning för ett land som Sverige som har höga ambitioner inom utbildning och forskning, såväl önskvärt som rimligt att betygen för elever som tar examen från IB-programmet inte likställs med vilka utländska gymnasiebetyg som helst. Såväl IB som EB är utbildningar som läses av svenska elever. Med anledning av ovanstående bör det därför vara fullt rimligt att ge dessa studenter en särställning gentemot utländska utbildningar, vilket riksdagen bör tillkännage för regeringen.

Camilla Waltersson Grönvall (M)

Ulrika Heindorff (M)